

20 juni 2023

Raadsinformatiebrief Energieregio Noord-Holland Zuid

De energietransitie is in volle gang en in de uitvoering komt alles samen: de opwekking van duurzame energie, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de noodzakelijke uitbreiding van de energie-infrastructuur. Deze onderwerpen zijn in de regio Noord-Holland Zuid samengebracht onder de noemer Energieregio NHZ. Hierdoor kan er slimmer worden samengewerkt en sneller resultaat worden geboekt. Drie à vier keer per jaar vindt er een groot bestuurlijk overleg plaats, waar alle gemeenten van de regio, de provincie, de waterschappen en de belangrijkste stakeholders samenkomen. Na ieder overleg ontvangt u als volksvertegenwoordiger een raadsinformatiebrief, zodat u op de hoogte bent van de ontwikkelingen en de voortgang. Daarnaast wordt er met regelmaat een online uitzending verzorgd voor iedereen die geïnteresseerd is in de voortgang van de energietransitie in de regio.

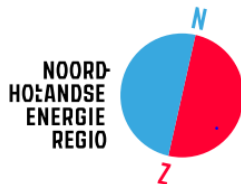
In deze raadsinformatiebrief:

- Regionale Energiestrategie
 - o Herijking van de RES: de deur op een kier voor nieuwe zoekgebieden
 - o Forse groei zon op dak
- Warmtetransitie in de gebouwde omgeving
 - o Ondersteuning voor gemeenten door Servicepunt Duurzame Energie
 - o Nationaal programma lokale warmtetransitie van start
- Energie-infrastructuur
 - o Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (pMIEK)
 - o Geplande netuitbreidingen en slimme oplossingen bij netcongestie
 - o Opgave laagspanningsnet
 - o Waterstof
- Uitzending 'Energieregio NH gaat door!' op 28 juni van 19:30 – 21:00
- Bustour voor volksvertegenwoordigers op 20 oktober

Regionale Energiestrategie

De deur op een kier voor nieuwe zoekgebieden voor de Herijking RES NHZ

In de RES-regio Noord-Holland Zuid wordt hard gewerkt om de ambities voor 2030 te realiseren. Dit betekent dat er vergunningen verleend worden voor zonneweides, de voorbereiding voor nieuwe windturbines in volle gang is en dat er een forse groei zichtbaar gaat worden van zon op grote daken. De RES 1.0 is twee jaar geleden vastgesteld. Daarbij is de afspraak gemaakt dat wijzigingen op de kaart met zoekgebieden mogelijk moeten zijn. De provincie, gemeenten en waterschappen hebben besloten dat dit het goede moment is om te inventariseren welke wijzigingen gewenst zijn. Zo zijn en worden er nieuwe zoekgebieden aangedragen, moeten zoekgebieden in de uitvoeringsfase worden aangepast om de opwekking van hernieuwbare energie goed mogelijk te maken en ook het OER-traject langs de Rijkswegen in Noord-Holland geeft aanleiding om zoekgebieden aan te passen.

20 juni 2023

Gemeenten aan zet

Gemeenten zijn aan zet waar het gaat om toevoegen of aanpassen (vergroten, verkleinen, schrappen) van zoekgebieden. Naast eigen initiatief van gemeenten kunnen initiatieven ook worden aangedragen door bijvoorbeeld ontwikkelaars, energiecoöperaties, inwoners en bedrijven en ook door medeoverheden zoals de waterschappen of Rijkswaterstaat. Voor alle initiatieven geldt dat de gemeente de uiteindelijke afweging maakt of deze initiatieven worden toegevoegd op de kaart van zoekgebieden. Indien er een wijziging is, dan neemt het college een besluit en informeert zij de raad hierover. In het eerste kwartaal van 2024 worden alle wijzigingen op de kaart besproken in het Bestuurlijk Overleg van de Energieregio NHZ. In het tweede kwartaal van 2024 kan de herijkte kaart (de RES 2.0) van NHZ opnieuw worden vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten en de Algemeen Besturen van de waterschappen.

Lokale ontwikkelingen

De Herijking is relevant voor Diemen omdat de Diemer zoekgebieden sinds de RES 1.0 (2021) ingrijpend zijn gewijzigd.

- De wind-zoekgebieden zijn ten opzichte van de RES 1.0 flink verkleind en de begrenzing is gecorrigeerd. Momenteel wordt er een MER opgesteld. We hopen dat we op tijd klaar zijn om de resultaten volledig mee te nemen in de Herijking.
- Een aantal zon-zoekgebieden vallen af, bijvoorbeeld omdat hiervoor in de Omgevingsvisie Diemen 2040 uitspraken zijn gedaan of omdat nieuwe inzichten aantonen dat het niet kan. Diemen heeft ook een Zonneladder opgesteld die tot een nadere concretisering van de zon-zoekgebieden leidt. En door de medewerking aan de Energieroute NH komen er mogelijk nieuwe zon-zoekgebieden bij, bijvoorbeeld langs de A9.
- Diemen heeft het programma Zon op grote daken opgestart. Mogelijk leidt dit ook nog tot een punt voor de Herijking.

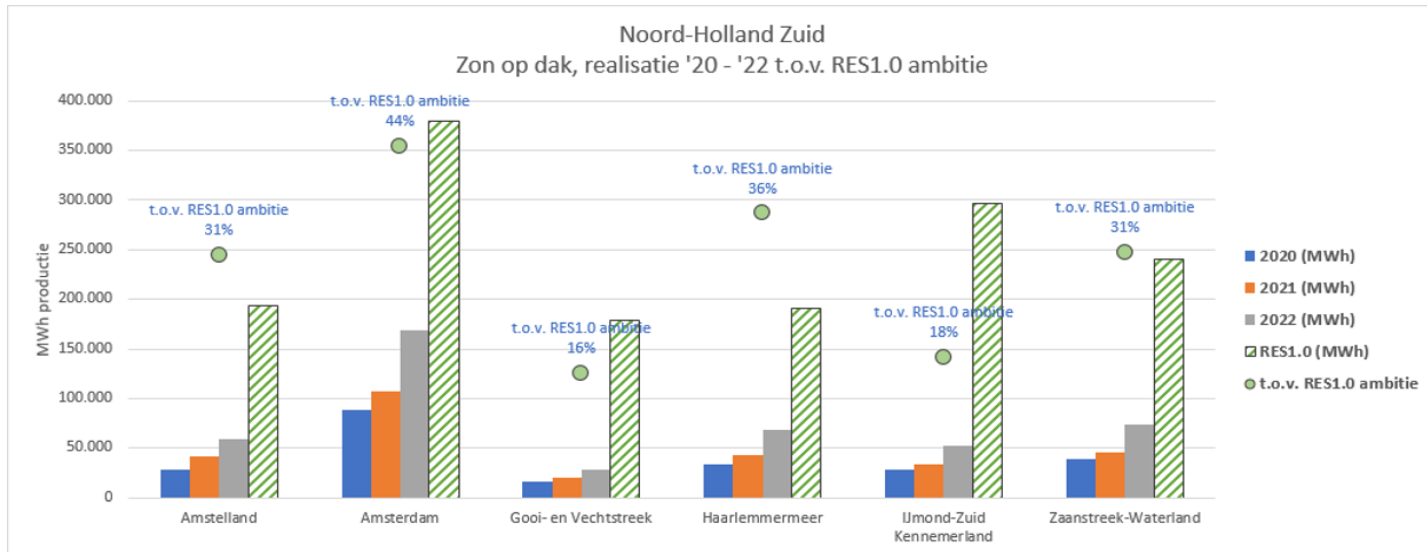
In het proces richting de Herijking worden deze punten nader uitgewerkt.

RES 2.0 biedt duidelijkheid

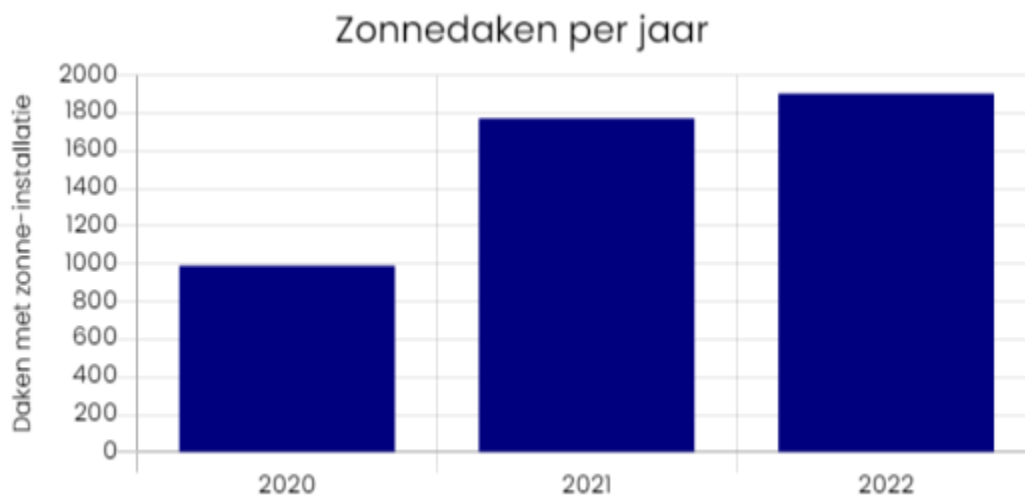
De Herijking dient meerdere doelen: het is voor de partners in de RES (gemeenten, waterschappen, provincie) van belang om inzicht te krijgen in de voortgang van de realisatie om zo hun ambitie in de zoekgebieden tijdig te kunnen realiseren. Voor de netbeheerders dient de geactualiseerde kaart als een bouwsteen om uitbreiding van het netwerk op te plannen. Tot slot schept een actuele kaart met zoekgebieden duidelijkheid voor inwoners, ontwikkelaars en andere belanghebbenden, zij weten zo waar ze kunnen meepraten en meedoen.

Forse groei zon op dak

De deelregio's van Noord-Holland Zuid hebben ieder een forse doelstelling voor zon op dak opgenomen in de RES. De afgelopen jaren is een forse groei per jaar te zien. Dat is heel mooi! Tegelijkertijd zijn er nog veel daken onbenut en zit netcongestie op veel plaatsen de snelle groei in de weg. De Provincie Noord-Holland heeft de online tool 'Zonnedakje' ter beschikking gesteld, waarmee gemeenten hun beleid kunnen opstellen en groei kan worden gemonitord.

Ontwikkeling in Diemen over de laatste drie jaar (bron: zonnedakje.nl):

Warmtetransitie in de gebouwde omgeving

Ondersteuning voor gemeenten door Servicepunt Duurzame Energie

In het klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten een regisserende rol hebben bij de energietransitie in de gebouwde omgeving. Vooral het verduurzamen van de warmtevoorziening is een grote uitdaging. Dit is voor gemeenten een betrekkelijk nieuwe rol waardoor kennis en ervaring vaak nog beperkt zijn. Daarom stelt de provincie het Servicepunt Duurzame Energie (SPDE) beschikbaar. Het SPDE ondersteunt gemeenten, regio's en andere betrokkenen in Noord-Holland bij de energietransitie door het delen van kennis en ervaring, het bieden van

20 juni 2023

expertise en door op te treden als facilitator voor het onderlinge gesprek. Gemeenten kunnen bij het SPDE terecht voor het volgen van kennisbijeenkomsten, voor praktijkgerichte leertrajecten (leerlabs), voor 1-op-1 advies en voor praktische tools en kennisproducten. Meer informatie is te vinden op [de website van Het Servicepunt](#).

Nationale programma lokale warmtetransitie van start

Vóór 2030 moeten in Nederland 1,5 miljoen woningen en vele andere gebouwen zijn verduurzaamd en/of van het aardgas af. Om gemeenten hierbij te ondersteunen met één loket, is sinds 1 januari 2023 het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW) gestart. Het NPLW bouwt voort op de ervaring, kennis en producten van het landelijke Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) en het landelijke Expertise Centrum Warmte (ECW), die overgaan naar het NPLW. De activiteiten van het NPLW komen deels overeen met die van het SPDE. Om overlap van activiteiten te voorkomen en synergie te bevorderen zijn provincie en het SPDE de samenwerking met het NPLW aangegaan.

Naast de ondersteuning die het NPLW biedt, wordt vanaf 1 juli vanuit het Rijk ook subsidie aan regio's beschikbaar gesteld voor het opzetten van een lokale ondersteuningsstructuur. In Noord-Holland bestaat met het SPDE al een goed functionerende ondersteuningsstructuur. Daarom hebben provincie, het SPDE en het NPLW met gemeenten diverse regionale bijeenkomsten georganiseerd, om te bespreken hoe deze subsidie, aanvullend op de bestaande ondersteuning, het beste kan worden ingezet. Hierbij kwam naar voren dat er behoefte is aan expertise op het vlak van: juridische zaken, strategie, warmtetechnieken, wijkaanpakken, bewonersparticipatie en de inzet van data. Daarnaast is er behoefte aan uitvoeringscapaciteit voor collectieve inkoopacties, isolatieprogramma's, individuele en wijkaanpakken en uitrol van (regionale) warmtenetten.

Energie-infrastructuur

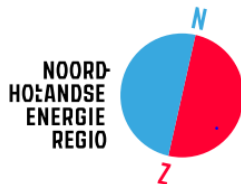
Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen hebben afgesproken dat in iedere provincie gestart wordt met Integraal Programmeren van het Energiesysteem. Dit heeft in de provincie Noord-Holland in maart van dit jaar geresulteerd in een provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) en een Energievisie voor de regio's Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid. Deze documenten zijn [hier terug te vinden](#). De pMIEK Noord-Holland Zuid is in maart als concept aan Gedeputeerde Staten aangeboden. Vervolgens was er een periode voor bestuurlijke reacties door gemeenten. Deze zijn waar mogelijk verwerkt in een definitief pMIEK NHZ die eind juni ter vaststelling worden aangeboden aan GS.

De volgende stap is het opstellen van een uitvoeringsprogramma. Dit programma vormt de basis voor de uitvoering van het pMIEK:

- het nader onderzoeken van projecten
- werken aan ruimtelijke borging in de omgevingsplannen en -visies van gemeenten en provincie
- de borging in de investeringsplannen van de netbeheerders
- de borging in het nationale MIEK
- het verder uitwerken van samenwerkingsafspraken voor de voorbereiding en realisatie van projecten
- het uitwerken van flankerend beleid en het agenderen van beleidskwesties op Rijksniveau.

Daarnaast wordt voor de volgende pMIEK, die begin 2025 moet worden vastgesteld, een bestuurlijke startnotitie opgesteld waarin de rollen, taken, bevoegdheden, governance, participatieproces, MER-aspecten en planning voor de totstandkoming van de pMIEK 2.0 worden vastgelegd. Deze startnotitie is de basis voor het proces voor het

20 juni 2023

pMIEK 2.0. In de komende maanden wordt op regionaal niveau een samenwerking opgezet tussen (in ieder geval) gemeenten, waterschappen, provincie en netbeheerders om tot het uitvoeringsprogramma pMIEK 2023 en de startnotitie pMIEK 2025 te komen. Het uitvoeringsprogramma en de startnotitie zijn in het vierde kwartaal van 2023 gereed.

Geplande netuitbreidingen

Gemeenten, provincie en de netbeheerders TenneT en Liander werken samen aan het realiseren van de energie-infra die nodig is voor het structureel oplossen van de netcongestie en de ontwikkelingen in de provincie Noord-Holland. In gezamenlijke, lokale sessies wordt gewerkt aan het voorkomen van vertraging van de randvoorwaardelijke netuitbreidingen, om zo de bestaande knelpunten in het elektriciteitsnet zo snel mogelijk op te lossen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar een gezamenlijke planning en het beheersen van kansen en risico's. Kennisdeling tussen gemeenten onderling van opgedane inzichten en succesvolle aanpakken is hier een belangrijk onderdeel van.

Lokale ontwikkelingen

Door Liander is aangegeven dat zij in het derde kwartaal van 2023 willen starten met de haalbaarheidsstudie naar een nieuw onderstation in één van de twee lussen bij de aansluiting Gooiseweg/Daalwijkdreef. De uitbreiding van het onderstation aan de Venserweg is al in uitvoering. Diemen is ook betrokken bij de verkenning naar een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens. Hiervoor wordt een milieueffectrapportage opgesteld.

Slimme oplossingen bij netcongestie

De Taskforce energie-infrastructuur biedt ondersteuning aan bedrijven, maatschappelijk vastgoed, gemeenten en ontwikkelaars die tegen acute netcongestie aanlopen en daardoor niet kunnen uitbreiden, verduurzamen of zich kunnen vestigen. Deze ondersteuning wordt aangeboden in de vorm van:

- subsidies (provinciale subsidie voor slimme oplossingen bij netcongestie 2023 en Kansen voor West)
- informatie op de website
- een community met experts op het gebied van slimme netoplossingen die informatie delen en contacten leggen.

Ook heeft de Taskforce fixers in dienst waar bedrijven, gemeenten etc. kosteloos een beroep op kunnen doen. Deze fixers kunnen de bedrijven helpen in hun zoektocht naar oplossingen en kunnen bedrijven begeleiden bij de realisatie van oplossingen.

Laagspanningsnet

Ook het laagspanningsnet loopt tegen de grenzen aan. Netbeheerder Liander heeft hierover een bericht gepubliceerd: [Ook elektriciteitsnet in woonwijk loopt tegen grenzen aan | Liander](#). Ook inwoners en kleine ondernemingen kunnen te maken gaan krijgen met het elektriciteitsnet dat volloopt. Om woningeigenaren zoveel mogelijk te helpen, gaat Liander hen waar mogelijk toch aansluiten door het net tijdelijk extra te belasten. Daarnaast moet het elektriciteitsnet in de woonwijken flink worden uitgebreid. Liander werkt hiervoor aan een aanpak, om zo netcongestie op het laagspanningsnet voor te kunnen blijven. Dit houdt in dat in de woonbuurten één op de drie straten open moet voor extra kabels en dat het aantal transformatorhuisjes ten minste moet worden verdubbeld. Hiervoor gaat Liander per gemeente overkoepelende afspraken maken, waardoor vaart gemaakt kan worden. In deze afspraken worden uitgangspunten vastgelegd over onder andere vormgeving, locaties, participatie etc.

20 juni 2023

Lokale ontwikkelingen

Met Liander vindt overleg plaats over de noodzakelijke uitbreiding van het elektriciteitsnet in Diemen en de fasering daarvan. Belangrijk daarbij is een goede afstemming op het programma groot onderhoud en de verdere uitwerking en uitvoering van de Transitievisie Warmte in Diemen. Daarnaast vindt ook afstemming plaats met buurgemeenten en Liander binnen de regio Amstelland.

Waterstof

Noord-Holland heeft van Europa de status van Hydrogen Valley gekregen. De Hydrogen Valley-status is een Europese toekenning voor regio's die zich op een onderscheidende manier inzetten voor het ontwikkelen van een energiesysteem op basis van duurzame waterstof.

Op de aspecten 'publiek-private samenwerking' en 'financiering' wordt de regio zelfs als een 'best practice' genoemd. Het betreft een samenwerking van de clusters in het Noordzeekanaalgebied en Noord-Holland-Noord. Met de toekenning van de Hydrogen Valley-status maakt de regio officieel deel uit van het Europese verduurzamingsprogramma. Daarmee heeft de regio betere toegang tot kennis en financiering vanuit Europa, wat voor een versnelling kan zorgen om de energievoorziening te verduurzamen.

Er zijn veel ontwikkelingen gaande in Noord-Holland op het gebied van waterstof. Zowel in de productie van waterstof, als ook in transport, opslag en toepassing van waterstof in de industrie, zware mobiliteit en in de agri-sector. Ook zal waterstof een rol spelen bij het in balans houden van het elektriciteitsnet. De coördinatie en stimulatie van de waterstofontwikkelingen worden voor het Noordzeekanaalgebied uitgevoerd door het Programmabureau NZKG. Voor de ontwikkelingen in Noord-Holland Noord is het Ontwikkelingsbedrijf NHN samen met de New Energy Coalition het aanspreekpunt.

Agenda

Uitzending Energieregio NH gaat door! 28 juni van 19:30 – 21:00

In Noord-Holland wordt hard gewerkt aan de uitvoering van de Regionale Energiestrategie, de verduurzaming van onze woningen en bedrijventerreinen, en de uitrol van bijbehorende energie-infrastructuur. Tijdens deze interactieve uitzending wordt u bijgepraat over de laatste ontwikkelingen en komen goede voorbeelden uit de regio's aan het woord. Aanmelden kan [hier](#).

Bustour Energieregio NH

Na een zeer goed ontvangen bustour in Noord-Holland Noord in 2022 wordt er op 20 oktober 2023 opnieuw een bustour voor volksvertegenwoordigers van Noord-Holland georganiseerd. Deze keer zal de route in Noord-Holland Zuid gereden worden en neemt het programma de deelnemers mee langs verschillende relevante locaties waar zichtbaar wordt gewerkt aan de energietransitie. Uiteraard wordt er ook voor een smakelijke lunch op een fijne locatie gezorgd. De uitnodiging voor deze bustour volgt via de griffies.

Wilt u regelmatig op de hoogte worden gehouden? Schrijf u dan in voor de nieuwsbrief op www.energieregionh.nl, dan blijft u op de hoogte van de kennissessies en alles wat er binnen de energieregio gebeurt.